15. Rahmonov P.F. Jismoniy tarbiya o‘qituvchisining faoliyati.-T.: ITA - PRESS, 2016.
16. Kdirova M.A., Pulatov F.A., Ummatov A.A. Voleybol nazariyasi va uslubiyati. O‘quv qo‘llanma. – T.: “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2018. – 480 b.
17. Miradilov B.M., Karimov B.Z., Umbetova M.A. Sport pedagogik mahoratini oshirish (basketbol): O‘quv qo‘llanma. – T.: “Sano-standart” nashriyoti, 2017. – 268 b.
18. Pulatov A.A. Voleybol nazariyasi va uslubiyati [Matn]: darslik / A.A. Pulatov. – T.: “O‘zkitobsavdonashriyoti”, 2020. – 448 b.
19. Pulatov A.A., Qdirova M.A. Sport pedagogik mahoratni oshirish (voleybol): O‘quv qo‘llanma. – T.: “Sano-standart” nashriyoti, 2018. – 251 b.
20. Pulatov A.A., Ummatov A.A. Sport va harakatli o‘yinlar (voleybol) [Matn]: darslik / A.A. Pulatov, A.A. Ummatov – T.: “O‘zkitobsavdonashriyoti”, 2020. – 224 b.
21. Pulatov A.A., Ganiyeva F.V., Miradilov B.M., Xusanova D.T., Pulatov F.A. Basketbol nazariyasi va uslubiyati: Darslik. – T.: “Sano-standart” nashriyoti, 2017. – 351 b.
22. Талипджанов А.И. Юқори малакали футболчилар тайёрлашнинг замонавий тизими. – T.: Fan va texnologiya, 2012.– 240 б.
23. Спортивный игры: Техника, тактика, методы обучения. // Учеб. для учащ. колл. и акад. лиц. Под ред. Л.Р. Айрапетянц. Т .: Ilm Ziyo, 2012. - 277 с.
24. E.J.Xolmirzayev Sport o‘yinlari va o‘qitish metodikasi: Uslubiy qo‘llanma ”DIZAYNPRESS” nashriyoti 2011 yil
25. M.B.Aliyev,T.S.Usmonxodjayev, H.H.Sagdiyev Sport o‘yinlari“ FUTBOL” “ILM ZIYO” nashriyot uyi 2007 yil
26. RasulyevA.T. Basketbol. Oliy uquv yurtlari uchun darslik. O‘zDJTI nashriyot bo‘limi 1998. - 278 b.

Elektron ta’lim resurslari

27. http://edu.uz
28. http://lex.uz
29. http://uza.uz
30. http://uzdjtsu.uz
31. http://ziyonet.uz
32. https://minsport.uz
33. https://sportedu.uz

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI

JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO‘YICHA MUTAXASSISLARNI ILMIY-METODIK TA’MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI

“Tasdiqlayman”
Markaz direktori
I.Tursunaliyev
“ 4 ” 01 2021-yil

SPORT O‘YINLARI NAZARIYASI VA USLUBIYATI
moduli bo‘yicha

ISHCHI O‘QUV DASTURI

“Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchisi” yo‘nalishi bo‘yicha umumiy o‘rta ta’lim muassasalari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi uchun

Toshkent– 2021

Modulning ishchi o‘quv dasturi O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi bilan 2020-yil 31-dekabrda kelishilgan holda Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan 2021-yil 4-yanvarda tasdiqlangan namunaviy o‘quv reja va o‘quv dasturiga muvofiq ishlab chiqilgan

Tuzuvchilar:

A.R.Beknazarov	Markazning "Sport mashg‘ulotlarini tashkil etish metodikasi" kafedrasi o‘qituvchisi
A.Usmonov	Markazning "Sport mashg‘ulotlarini tashkil etish metodikasi" kafedrasi o‘qituvchisi
N.G‘aniyeva	Samarqand filiali "Sport fanlari" kafedrasi o‘qituvchisi
D.Ibragimova	Samarqand filiali "Sport fanlari" kafedrasi o‘qituvchisi

Taqrizchilar:

A.Ummatov	O‘zbekiston davlat jismoniy tarbiya va sport universiteti "Voleybol, basketbol nazariyasi va uslubiyati" kafedrasi katta o‘qituvchisi, PhD
F.T.Abdullayev	Markazning "Sport mashg‘ulotlarini tashkil etish metodikasi" kafedrasi dotsenti, p.f.n.

Ishchi o‘quv dasturi "Sport mashg‘ulotlarini tashkil etish metodikasi" kafedrasining 2021-yil 4-yanvarda o‘tkazilgan 1 -sonli yig‘ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri O.Jumanov

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

I. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari:

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. 1-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O‘zbekiston", 2018. – 592 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O‘zbekiston", 2019. – 400 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ va kelajagi farovon bo‘ladi. 3-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O‘zbekiston", 2019. – 592 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: "O‘zbekiston", 2020. – 400 b.

II. Normativ-huquqiy hujjatlar

5. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi //http://lex.uz/acts/20596
6. O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi, O‘RQ-637-son "Ta’lim to‘g‘risida"gi Qonuni //https://lex.uz/docs/-5013007
7. O‘zbekiston Respublikasining "Ilm-fan va ilmiy faoliyat to‘g‘risida" Qonuni 2019-yil 29-oktabr O‘RQ -576-son .
8. O‘zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentabr O‘RQ-394-son "Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida" gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish haqida"gi Qonuni //https://lex.uz/docs/ - 2742233
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 3-dekabrdagi "O‘zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida"gi O‘RQ-653-sonli Qonuni //https://lex.uz/docs/ - 5140909
10. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi "Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida"gi PF-5368 – sonli Farmoni. //https://lex.uz/docs/ - 3578121
11. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-dekabrdagi "O‘zbekistonda futbolni rivojlantirishni mutlaq yangi bosqichga olib chiqish chora tadbirlar to‘g‘risida"gi PF-5887 sonli farmoni //https://lex.uz/docs/ - 4631208
12. O‘zbekiston Respublikasining Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi "O‘zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzurida Jismoniy tarbiya va sport bo‘yicha mutaxassislarni ilmiy-metodikta’minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to‘g‘risida"gi 658-sonli qarori. //https://lex.uz/docs/ - 3863838
13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-sentabrdagi "Xalq ta’limi tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida" gi PQ-3931 sonli qarori. //https://lex.uz/docs/ - 3893445

III. Maxsus adabiyotlar

14. Arslonov Q. P, Abdullayev Sh. D, Ibragimov M. B. Jismoniy madaniyat darslarida innovatsion texnologiyalardan foydalanish.-T.: Durdona, 2016

qo‘shimcha va o‘zgarishlar to‘g‘risidagi bilimlarini takomillashtirish.

4-mavzu. Sport o‘yinlari (basketbol, voleybol, gandbol)ning musobaqa va hakamlik qoidalari

Reja:
4.1. Basketbol musobaqa va hakamlik qoidalari
4.2. Voleybol musobaqa va hakamlik qoidalari
4.3. Gandbol musobaqa va hakamlik qoidalari

Basketbol, voleybol va gandbol turlaridan musobaqa nizomini tuzish, musobaqalarni tashkil qilish o‘tkazish tartiblari hamda xakamlik hay’ati ularning tarkiblari, ariza va qaydnomalarni to‘ldirish, qabul qilish hisobotlarni tayyorlash xakamlik qilish qoidalari haqida bilim ko‘nikmalarni takomillashtirish.

5-mavzu. Sport o‘yinlari (futbol va regbi)ning musobaqa va hakamlik qoidalari
Reja:
5.1.Futbol musobaqa va hakamlik qoidalari
5.2.Regbi musobaqa va hakamlik qoidalari

Futbol va regbi turlaridan musobaqa nizomini tuzish, musobaqalarni tashkil qilish o‘tkazish tartiblari, xamda xakamlik xay’ati ularning tarkiblari, ariza va qaydnomalarni to‘ldirish, qabul qilish xisobotlarni tayyorlash xakamlik qilish qoidalari xaqida bilim ko‘nikmalarni takomillashtirish.

Dasturning axborot-metodik ta’minoti

Modulni o‘qitish jarayonida ishlab chiqilgan o‘quv-metodik materiallar, tegishli soha bo‘yicha ilmiy jurnallar, Internet resurslari, multimediya mahsulotlari va boshqa elektron va qog‘oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: Jismoniy tarbiya faniga malaka oshirish orqali tinglovchilarining kasbiy mahoratini chuqurlashtirishga, professional bilimlarini takomillashtirishga, shuningdek, “Jismoniy tarbiya” dasrlarini o‘tkazish va nazorat qilishda sport o‘yinlarini ahamiyati hamda jismoniy tarbiya fani o‘qituvchilari pedagogik faoliyatini metodik ta’minlash bo‘yicha kasbiy ko‘nikma va malakalarini rivojlantirishdan iborat.

Modulning vazifalari:
Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchilarning umum ta’lim muassasasida tashkiliy, tarbiyaviy, sog‘lomlashtirish va metodik ishlarni samarali tashkil etishda sport o‘yinlaridan foydalanish;
Jismoniy tarbiya fani darsini tashkil etish va o‘tkazishda sport o‘yinlarining roli;
Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchilarni metodik ta’minlash bo‘yicha kasbiy ko‘nikma va malakalarini takomillashtirishga qaratilgan.

Modul bo‘yicha tinglovchilarning bilimi, ko‘nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar

“Sport o‘yinlari va uni o‘qitish uslubiyati” modulini o‘zlashtirishda amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:
Sport o‘yinlari va uni o‘qitish uslubiyotining umumiy tushunchasi va maqsadi;
Jismoniy tarbiya fani o‘qituvchilarining musobaqa faoliyatida ma’lumotlarni yig‘ish va tahlil qilish uslublari;
dars jarayoning asosiy tamoyillari, bolalarning turli kontingentining jismoniy tayyorgarligini o‘ziga xos xususiyatlarini;
sport o‘yinlarida bolalar organizmining xususiyatlari, uni shakllanishiga ta’sir etuvchi turli omillarni taxlil qila olish kabi bilimlarga ega bo‘lishi lozim.

Tinglovchi:
Dars jarayonlarini zamonaviy texnologiyalardan foydalanib tashkil qilish;
Bolalarni dars jarayoniga tayyorlashda mashqlar texnikasiga o‘rgatish bosqichlaridan foydalanish;
Bolalarni jismoniy, texnik, taktik, psixologik va funksional tayyorlashda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish ***ko‘nikma va malakalarini*** egallashi lozim.

Tinglovchi:
Jismoniy tarbiya darslarini o‘tkazishdan an’anaviy sport anjomlaridan foydalanishni tashkil etish;
Jismoniy tarbiya va ommaviy sport sog‘lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish modul davomida olingan nazariy bilim va amaliy ko‘nikmalar asosida o‘quv

jarayonida mustaqil mashg'ulotlar o'tkazish;

Jismoniy tarbiya darslarini o'tkazishdan so'nggi yillarda erishilgan yutuqlardan foydalangan holda, innovatsion texnologiyalarni qo'llash;

Darsdan tashqari jismoniy tarbiya va ommaviy sport sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil etishda zamonaviy uslublardan foydalanish;

jismoniy tarbiya darslarida pedagogik texnologiyalardan foydalanish *kompetentsiyalariga* ega bo'lishi lozim.

Modulning o'quv rejadagi boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi

Modul mazmuni o'quv rejadagi "Jismoniy tarbiya va sportda xorijiy tajribalar", "Jismoniy tarbiya nazariyasi va uslubiyati", "Harakatli o'yinlar va uni o'qitish uslubiyati", "Darsdan tashqari jismoniy tarbiya va ommaviy sport sog'lomlashtirish tadbirlarini tashkil etish" va "Yengil atletika nazariyasi va uslubiyati" o'quv modullari bilan uzviy bog'langan holda pedagoglarning kasbiy pedagogik tayyorgarlik darajasini orttirishga xizmat qiladi.

Modulning ta'limdagi o'rni

"Sport o'yinlari va uni o'qitish uslubiyati" modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar joylarda sport o'yinlari bo'yicha dars mashg'ulotlari va musobaqalarni tashkil qilish va o'tkazish, ularni yanada ommaviylashtirish, malakali sport zahiralari va mahoratli sportchilar tayyorlash samaradorligini oshiradi.

Modul bo'yicha soatlar taqsimoti:

T/r	Modul mavzulari	Tinglovchining o'quv yuklamasi, soatlari					
		Hammasi	Auditoriya o'quv yuklamasi				Mustaqil tayyorgarlik
			Jami	Jumladan			
				Nazariy	Amaliy mashg'ulot	Ko'chma mashg'ulot	
1.	Sport o'yinlarining tasnifi,tavsifi va atamalari	2	2	2			
2.	Sport o'yinlari (basketbol, voleybol va gandbol) o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari	2	2	2			
3.	Sport o'yinlari (futbol, regbi) o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari	2	2	2			
4.	Sport o'yinlari (basketbol, voleybol, gandbol)ning musobaqa va hakamlik qoidalari	2	2		2		
5.	Sport o'yinlari (futbol, regbi)ning musobaqa va hakamlik qoidalari	2	2		2		
	Jami	10	10	6	4		

NAZARIY TA'LIM MAZMUSI

1-mavzu. Sport o'yinlarining tasnifi, tavsifi va atamalari

Reja:

1.1. Sport o'yinlarining tasnifi.

1.2. Sport o'yinlari tavsifi va unda ishlatiladigan atamalarning qo'llanilishi.

Sport o'yinlari turlarini vujudga kelishi, rivojlanish bosqichlari, sport turlarida uchraydigan atamalar va ularning qo'llanishi, Sport o'yinlari, jihoz va anjomlarning nomlari, tuzilishi va o'lchamlari haqida bilimlarni mustaxkamlash. Sport o'yinlarini O'zbekistonga kirib kelishi, ta'lim tizimiga sport o'yinlarini kiritilishi. Xalqaro federatsiyalarni tashkil topishi, zamonaviy sport o'yinlar turlarini rivojlanishi va Olimpiya o'yinlar dasturiga kiritilishi to'g'risidagi malakalarini takomillashtirish.

2-mavzu. Sport o'yinlari (basketbol, voleybol va gandbol) o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari

Reja:

2.1. Basketbolni o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari.

2.2. Voleybolni o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari.

2.3. Gandbolni o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari.

Basketbol, voleybol va gandboldan mavjud ilmiy nazariy bilimlarni mustahkamlash. Sport turlarining amaliy uslubiy va tashkiliy asoslari hamda mashg'ulotlarni to'g'ri tashkil qilish to'g'risidagi bilimlarni takomillashtirish. O'quvchilarning sport turlarining texnika va taktiksini o'zlashtirish darajasini shakllantirish usullari.

3-mavzu. Sport o'yinlari (futbol va regbi) o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari

Reja:

3.1. Futbolni o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari.

3.2. Regbi o'qitishning nazariy, uslubiy va tashkiliy asoslari.

Futbol va regbidan dars mashg'ulotlarini tashkil qilishning samarali usullarini qo'llash to'g'risidagi bilimlarni shakllantirish. O'yin qoidalariga kiritilgan